

Τα μέρη του ναού. Ο Νάρθηκας και ο Κυρίως Ναός

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Οι

περισσότεροι ναοί χωρίζονται σε τρία μέρη: τον νάρθηκα ή **πρόναο**, τον **κυρίως**

Στον **Νάρθηκα** ή **Πρόναο** παλιότερα

στέκονταν οι κατηχούμενοι, όσοι δηλαδή δεν είχαν ακόμα βαπτιστεί, αλλά

παρακολουθούσαν μαθήματα κατήχησης. Σήμερα στον νάρθηκα βρίσκονται τα **προσκυνητάρια** και τα **μανουάλια** με τα κεριά.

κατά τη
ύρους του
εγαλύτερο

μέρος

του υπάρχουν καθίσματα. Σύμφωνα με την παράδοση της Εκκλησίας στο αριστερό κλίτος κάθονται οι γυναίκες και στο δεξί κλίτος οι άνδρες. Σε πολλούς ναούς υπάρχει ο **γυναικωνίτης**, ένας εξώστης πάνω από τον νάρθηκα και τα πλάγια κλίτη, όπου συνήθως στέκονται γυναίκες και παιδιά.

τε μέσα στον Κυρίως Ναό, διακρίνουμε τον **σολέα**, που είναι το
μα μπροστά στο Ιερό, ώστε ο ιερέας να είναι θεατός από τον
ναούς χωρίζεται από τον υπόλοιπο ναό με κάγκελα.

θρόνος του επισκόπου. Στους πρώτους ναούς ο θρόνος αυτός βρισκόταν μέσα στο Ιερό και ήταν το κάθισμα του αυτοκράτορα ή του τοπικού άρχοντα, που έφερε τον τίτλο «δεσπότης» (από το ρήμα δεσπόζω = είμαι κύριος, έχω την εξουσία). Ο επίσκοπος Μεδιολάνων Αμβρόσιος επέβαλε στον αυτοκράτορα Θεοδόσιο (4^{ος} αι.) να βγάλει τον θρόνο έξω από το Ιερό. Τοποθετήθηκε στα δεξιά και, απέναντί του, υπήρχε ο θρόνος του πατριάρχη ή του επισκόπου. Γι' αυτό και οι ψάλτες στον πολυχρονισμό έλεγαν: «Τον Δεσπότην (πολιτικό άρχοντα) και Αρχιερέα (εκκλησιαστικό άρχοντα) ημών, Κύριε φύλαττε» (και στο δημοτικό τραγούδι: ψάλλει δεξιά ο βασιλιάς, ζερβά ο πατριάρχης). Μετά την άλωση της Πόλης στον θρόνο έθηκαν τα αυτοκρατορικά σύμβολα και οι τίτλοι, μεταξύ των οποίων ο «Δεσπότης».

Απέναντι από το Δεσποτικό υπάρχει ο **άμβωνας**, ένα

υπερυψωμένο βήμα, που κοσμεύεται από το ομοίωμα ενός περιστεριού, που συμβολίζει το Άγιο Πνεύμα. Εκεί ανεβαίνει κάποιος κληρικός για να διαβάσει το ευαγγέλιο ή να κηρύξει τον λόγο του Θεού.

Δεξιά και αριστερά, έξω από τον σολέα, είναι

τοποθετημένα τα **αναλόγια** για τους ιεροψάλτες.

Εκτός από τα καθίσματα σε αρκετούς ναούς υπάρχουν και τα **στασίδια** (τα καθίσματα που βρίσκονται περιμετρικά στους τοίχους του ναού), για να κάθονται οι πιστοί σε κάποια χρονικά σημεία των ιερών ακολουθιών.

Το χώρισμα μεταξύ του Κυρίως Ναού από το Ιερό, όπου βρίσκονται οι εικόνες, είναι το **τέμπλο** ή **εικονοστάσιο**.

Οι εικόνες προέρχονται από τον Ι.Ν. Τριών Ιεραρχών, στη Θεσσαλονίκη

Δημοσίευση σε συνεργασία με τα

Εκπαιδευτήρια "Ο Απόστολος Παύλος"

